

Krisen spreder sig langsomt men sikkert på arbejdsmarkedet

Det er fortsat bygge- og anlægssektoren og industrien, som er hårdest ramt af krisen. Med de nye arbejdsløshedstal er der imidlertid klare tegn på, at den økonomiske krise spreder sig langsomt og sikkert til andre områder af arbejdsmarkedet. På den baggrund er der akut behov for en vækstpakke, inden at de seneste års gevinster på arbejdsmarkedet går tabt og økonomiens vækstpotentiale tager permanent skade.

af Arbejdsmarkedsøkonom **Erik Bjørsted**

31. juli 2009

Analysens hovedkonklusioner

- Det er fortsat a-kasser koncentreret omkring bygge- og anlægssektoren og industrien, som er hårdest ramt af krisen. Der er dog klare tegn på, at krisen snart vil brede sig til andre brancher.
- Økonomer, ingeniører, ledere og ansatte inden for salg og marketing har oplevet en fordobling eller mere af arbejdsløshedsprocenten siden ledigheden bundede i juni 2008.
- Denne udvikling vil fortsætte og AE forudser, at ledigheden ved udgangen af 2011 vil runde 170.000 ledige. Der er derfor et akut behov for en vækstpakke med fokus på offentlige investeringer til at tage toppen af denne udvikling.
- Vismændenes forslag om øgede offentlige investeringer vil redde 20.000 stillinger i 2011. 48 pct. af stillingerne vil ligge i bygge- og anlægssektoren, mens 44 pct. af stillingerne vil ligge i servicesektoren og 8 pct. i industrien.

Kontakt

Arbejdsmarkedsøkonom

Erik Bjørsted

Tlf. 33 55 77 15

Mobil 27 68 79 50

eb@ae.dk

Presseansvarlig

Janus Breck

Tlf. 33 55 77 25

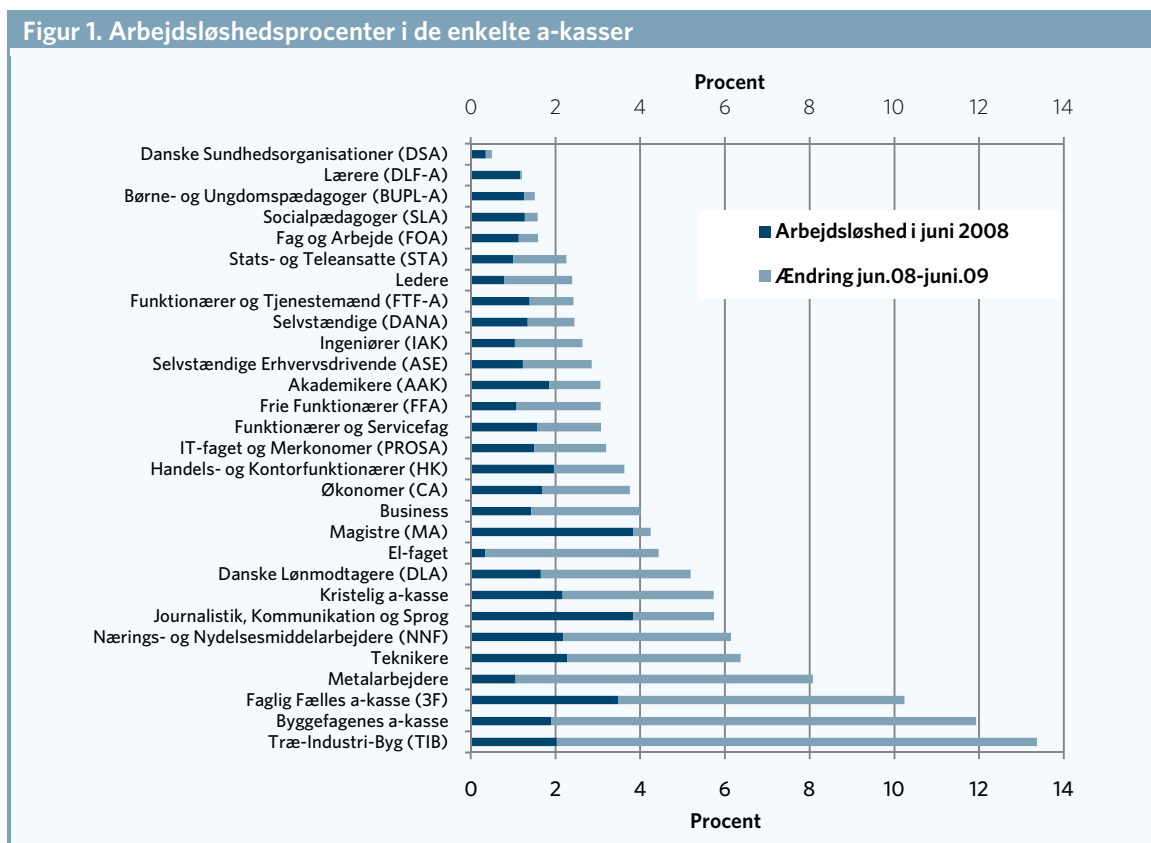
Mobil 40 61 34 38

jb@ae.dk

Krisen breder sig på arbejdsmarkedet

Ledigheden steg med hele 7.400 fuldtidsledige fra maj til juni. Dermed er arbejdsløsheden herhjemme nu godt 105.000 arbejdsløse svarende til en ledighedsprocent på 3,8 pct. Der er dog stadigvæk stor forskel på, hvilke brancher som rammes af krisen. Dykker man ned i tallene, er det fortsat bygge- og anlægsbranchen og industrien, som er hårdest ramt af krisen. Omvendt er der klare tegn på, at krisen breder sig langsomt men sikkert.

Figur 1 viser arbejdsløshedsprocenten i juni 2008, hvor ledigheden herhjemme bundede og udviklingen i arbejdsløshedsprocenten til i dag for de enkelte a-kasser.

Anm.: De foreløbige data er korrigeret iht. forskellen mellem foreløbige og endelige data i måneden året før. Sæsonkorrigeret og sorteret efter arbejdsløshedsprocent i april 09.

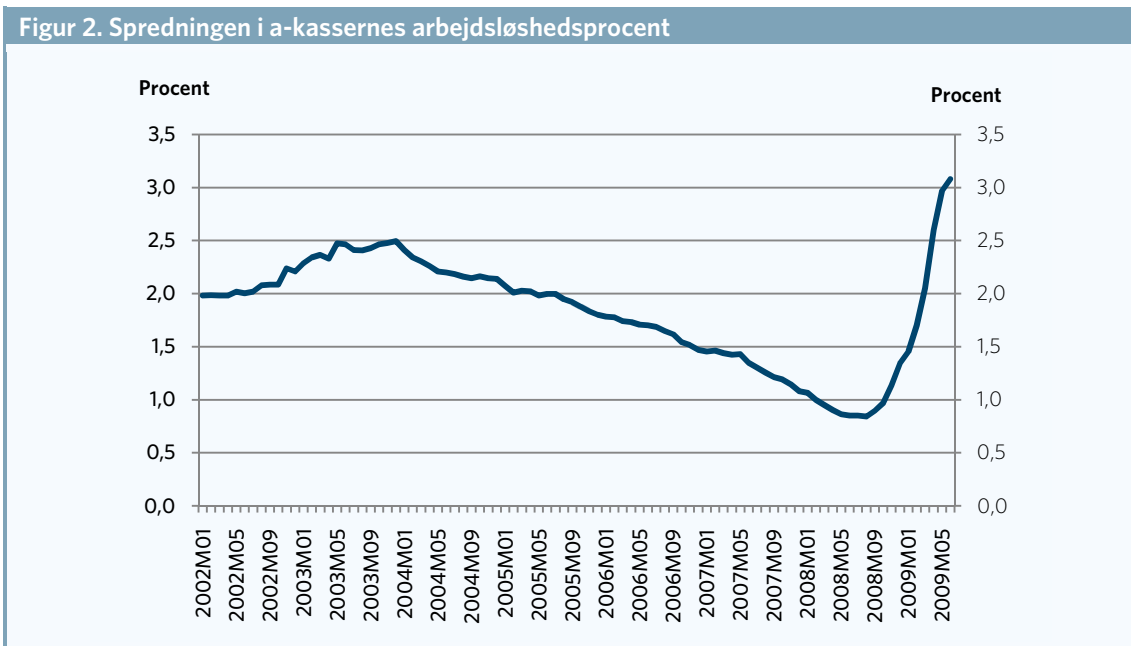
Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Som det fremgår, er det specielt a-kasser koncentreret omkring byggeriet og industrien, som krisen indtil videre er gået hårdest ud over - dvs. TIB, byggefagenes a-kasser, 3F, El-faget og Metal. Krisen er imidlertid begyndt at kunne mærkes for andre faggrupper. Eksempelvis er ingeniørernes og økonomernes arbejdsløshed mere end fordoblet siden juni 2008. A-kassen, Business, som er en a-kasse for ledelse, salg og marketing er gået fra en arbejdsløshedsprocent på 1,4 pct. i juni 2008 til 4,0 pct. i juni 2009.

Den eneste gruppe, som ikke rammes specielt hårdt af krisen, er ansatte i den offentlige sektor. Det skyldes, at beskæftigelsen i den offentlige sektor er mere politikbestemt end bestemte af økonomiske konjunkturer.

Da krisen hidtil har været stærkt koncentreret omkring a-kasser i byggeriet og industrien, har forskellen på arbejdsløshedsprocenten a-kasserne imellem været stigende. Det viser figur 2.

Figuren viser dog også, at denne stigning i forskellen mellem a-kasserne er ved at tage af. Vi kan derfor i de kommende måneder forvente, at ledigheden efterhånden vil fordele sig mere jævnt henover a-kasserne. Som det også fremgår af figuren, var det ligeledes tilfældet sidste gang, vi oplevede en økonomisk krise i kølvandet på IT-boblen i 2002/2003.

Anm.: Spredningen er målt ved standardafvigelsen mellem a-kassernes arbejdsløshedsprocenter.
Kilde: AE pba. Danmarks Statistik.

Det er helt normalt, at en lavkonjunktur i første omgang rammer byggeriet og industrien. Grunden til dette er blandt andet, at uddannelsesniveaue i servicesektoren typisk er lidt højere. Med længere uddannelse følger typisk længere fyringsvarsler. Der er dog ingen tvivl om, at servicesektoren, på grund af nedgangen i det private forbrug og den faldende eksport, ligeledes vil blive hårdt ramt under denne krise. Derudover rammes servicesektoren hårdt af nedgangen i byggeriet, idet servicesektoren leverer en lang række produktionsinput til byggeriet.

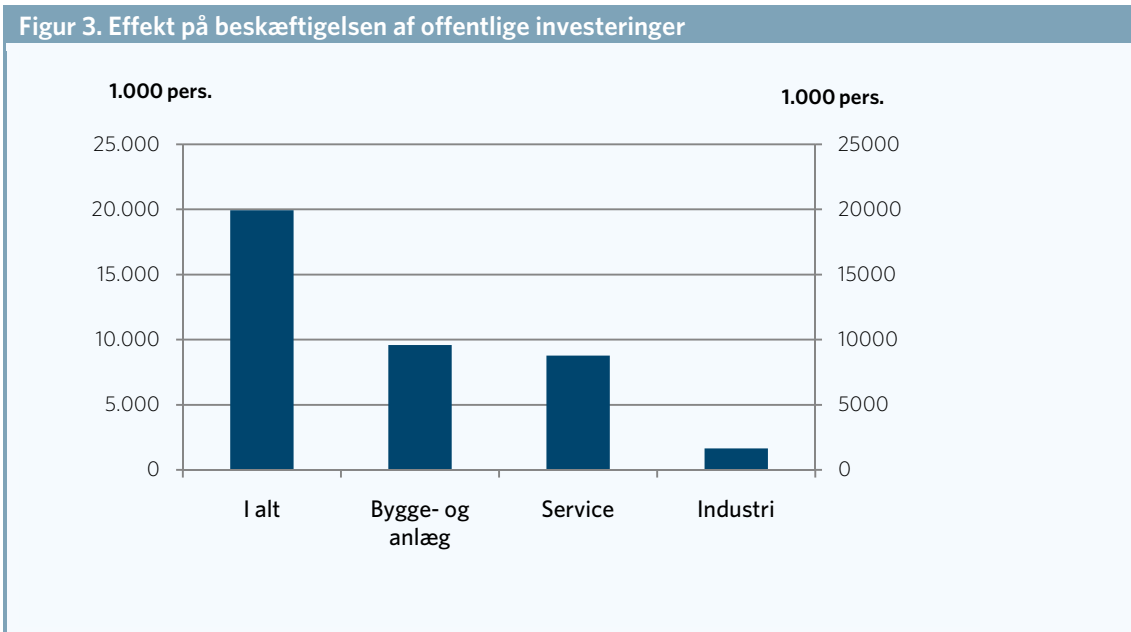
Vækstpakke med offentlige investeringer gavner hele økonomien

Den stigende arbejdsløshed kommer med tiden til at ramme alle grupper på arbejdsmarkedet. AE frygter på den baggrund, at seneste års gevinster i form af, at flere ældre har udskudt deres tilbagetrækning, og flere af de svage grupper er kommet i arbejde, går tabt under denne krise. Et er, hvis arbejdsløsheden stiger til et højt niveau, og det kan være svært at få ledigheden ned igen. Værre er det imidlertid, hvis disse gevinster går tabt. Det er gevinster, som er nødvendige at bibeholde af hensyn til den finanspolitiske holdbarhed.

En anden bekymring er, at den strukturelle ledighed kan begynde at stige igen. Hvis den strukturelle ledighed stiger med 20.000 personer, koster det i omegnen af 5-6 mia. kr. om året i finanspolitisk holdbarhed. Det kan således have fatale konsekvenser ikke at gribe ind i den kommende periode, hvor ledigheden vil fortsætte med at stige markant.

Det bedste våben i den forbindelse er offentlige bygge- og anlægsinvesteringer. Vismændene har foreslået en vækstpakke på 15 mia. kr. i både 2010 og 2011. Et sådant indgreb vil redde 20.000 stillinger i 2011 og gavne bredt. 48 pct. af beskæftigelseseffekten vil ligge i bygge- og anlægssektoren, men hele 44 pct. af effekten vil ligge i servicesektoren. Det viser figur 3.

Dette er afgørende, fordi netop servicesektoren har været god til at holde på de ældre på arbejdspladsen, samtidig med at det er en af de brancher, der har haft succes med at skaffe jobs til svage grupper, som normalt ville være på offentlig forsørgelse.

Kilde: AE på baggrund af ADAM.